

200 onns chanzlia federala

Napoleon dat nova furma a la Svizra

■ (anr/ld) A chaschun da l'anniversari da la chanzlia federala ha Pascal Couchepin surdà a la chanceliera l'acta da mediaziun sin in dc-rom e gratulà cun in matg fluras e cun ina bunetta. Ils 19 da favrer 1803 ha Napoleon Bonaparte surdà a la delegaziun svizra l'acta da mediaziun. El aveva clamà ina delegaziun da la Svizra a Paris per tractar e segnar l'important document per la Svizra dals 13 chantuns e ses chantuns alliads. Sin fundament da questa acta èn sis chantuns: Grischun, Son Gagl, Turgovia, Argovia, Vad e Tessin vegnids integrads en la veglia confederaziun. Questa acta da mediaziun ha dà a la Svizra ina nova furma territoriala e politica ch'ella ha per gronda part mantegnì fin oz.

L'Europa renconuscha la Svizra

Da lez temp devi tranter las forzas politicas conservativas e las progressivas gronda dispeta e malperina. Vitiers vegniva la situaziun precara en ils divers territoris subdits che faschevan resistenza cunter lur autoritads e pretendevan lur indepenzena tenor il motto da la revoluziun franzosa: libertad, egualitad e fraternitad. Ord quest motiv aveva la Frantscha intervegnì sin diversas modas. La finala ha Napoleon dictà a la Svizra en l'acta da mediaziun ina constituziun adequata per las relaziuns da lezzas uras. El ha dismiss las regiuns subditas e decretà ils medems dretgs per tut ils burgais. Napoleon ha laschà a la Svizra la furma federativa cun vischnancas e chantuns. Lezs han era survegnì per l'emprima giada ina atgna constituziun. Sin fundament da quest document da muntada istorica ha l'Europa renconuschì la Svizra sco pajais independent.

Pli veglia che la confederaziun Plinavant ha Napoleon prescrit en l'artitgel 38 da l'acta da mediaziun la creaziun d'in nov organ administrativ permanent. La dieta duai nominar in chancelier ed in scrivant mintgamai per dus onns. Quests dus funcziunaris duain vegnir indemnisads tenor la regla da la dieta dal chantun directiv e segnar ils protocols cun il sigil.

Sin questa moda è vegnida creada la chanzlia federala che è pia 45 onns pli veglia che la confederaziun da 1848. A l'ocasiun dals 200 onns chanzlia federala ha il president da la confederaziun, *Pascal Couchepin* surdà ier l'acta da mediaziun sin in dc-rom a l'ac-

tuala chanceliera federala *Annemarie Huber-Hotz*. Quest dc è vegni preparà da l'archiv federal, el cuntegna l'entir text da l'acta da mediaziun.

Ina exposiziun davart la chanzlia federala

Ils 10 d'avrigl 2003 vegn averta ina exposiziun en il Käfigturm a Berna. L'exposiziun che è averta durant trais mais vul infurmar davart las activitads actualas da la chanzlia federala. In program da rama cun divers referats e discussiuns cun exponents prominents e la preschientscha da commembers dal cussegl federal vegnan a cunpletter l'exposiziun.

Incumbensas e posiziun

La chanzlia federala è il post da stab general dal cussegl federal. Ella vegn manada d'in chancelier federal/chanceliera federala. L'elecziun succeda tras l'assemblea federala per la durada da quatter onns. Las incumbensas e la posiziun da la chanzlia federala vegnan descrittas pli detagliadamain tant en la constituziun federala sco er en la lescha davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun.

La chanzlia federala cun ca. 180 collavuraturas e collavuratur è suttamesa dapi l'onn 2000 a chanceliera federala *Annemarie Huber-Hotz*. Ella sa participescha, ensemen cun il vicechancelier *Achille Casanova* e cun la vicechanceliera *Hanna Muralt Müller*, a las sedidas emnilas dal cussegl federal.

Las incumbensas da la chanzlia federala èn:

- cussegliar e sustegnair il cus-

segl federal per planisar e coordinar fatschentas sin il plaun guvernativ,

- skizzar ils plans da lavur e da fatschenta e survegliar lur realisaziun per il president u la presidenta da la confederaziun,
- cooperar a preparar e realisar las tractativas dal cussegl federal,
- preparar ils rapports dal cussegl federal per mauns da l'assemblea federala davart las directivas da la politica guvernativa e la gestiun dal cussegl federal en stretga collavuraziun cun ils departaments,
- cussegliar il cussegl federal en connex cun la direcziun cumplexsiva da l'administraziun federala e surprender funcziuns da surveglianza,
- sustegnair il cussegl federal en il contact cun l'assemblea federala.

Il president da la confederaziun, cussegliar federal Pascal Couchepin, gratulescha cun ina bunetta a la chanceliera federala, *Anne Marie Huber Hotz*, ier a chaschun da las festivitads dal giubileum da 200 onns chanzlia federala.